

องค์การการเงินตำบลวังดิน

ตำบลวังดิน อ.เมือง จ. อุตรดิตถ์

ความเป็นมาขององค์การการเงินตำบลวังดิน

ปี พ.ศ. 2543 จุดเริ่มต้นกระบวนการเครือข่ายตำบลวังดิน อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นตำบลที่แห้งแล้งขาดแคลนแหล่งน้ำทำการเกษตร น้ำอุปโภค บริโภค พอถึงฤดูแล้งอบต. ต้องใช้รถบรรทุกน้ำดื่มส่งให้ชาวบ้านตามหมู่บ้านมาโดยตลอดทุกปีในสภาพที่กันดารแห้งแล้งเช่นนี้จึงทำให้ชาวบ้านดิ้นรนต่อสู้เพื่อหาทางออกในการประกอบอาชีพ การดำเนินชีวิตประจำวันจึงเกิดกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ขึ้นมามากมายกว่า 70 กลุ่มในตำบล

จากปัญหาของสภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวยในการประกอบอาชีพดังกล่าวข้างต้นเป็นทุนเดิมบวกกับสภาพปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศในขณะนั้น จึงเกิดแกนนำหรือผู้นำ โดยธรรมชาติขึ้นในตำบลวังดินที่พยายามหาแนวทางคิดค้นกระบวนการเพื่อเป็นทางออกทางหนึ่งให้กับชุมชนเพื่อพึ่งพาตนเองเป็นลำดับแรกก่อนโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชาวบ้านอย่างแท้จริงเป็นหลัก จึงเกิดการรวมตัวของผู้นำขึ้นในรูปการจัดเวทีสัมมนาใหญ่ของผู้นำทั้งตำบล เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในวันที่ 30 สิงหาคม 2543 ณ วัดเทพนิมิตจอมคีรีธรรม หมู่ที่ 8 โดยการประสานงานของ นายลำยอง ปัญญาทา ในขณะนั้นดำรงตำแหน่งประธานบริหาร อบต. วังดิน จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการทำงานในรูปแบบเครือข่ายของตำบลวังดินขึ้นโดยได้จัดตั้งศูนย์ขึ้นภายใต้ชื่อว่า “ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนและพัฒนาเครือข่ายตำบลวังดิน” นายวุฒิชาย ท้าวเทพ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 ในขณะนั้นได้รับเลือกให้เป็นประธานศูนย์ นายลบ เรือนเพ็ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 8 เป็นรองประธาน และนางสาววาสนา ทะเสมา ราษฎรหมู่ที่ 3 เป็นเลขานุการ มีคณะกรรมการบริหารศูนย์ทั้งหมด 19 คน ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.อบต. หัวหน้ากลุ่มต่าง ๆ และได้จำแนกเครือข่ายออกเป็น 11 เครือข่าย ดังนี้

1. เครือข่ายผู้นำชุมชน
2. เครือข่ายเศรษฐกิจชุมชน
3. เครือข่ายจักสาน
4. เครือข่ายแปรรูปอาหาร
5. เครือข่ายอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณี
6. เครือข่ายเกษตรกร
7. เครือข่ายเลี้ยงโค
8. เครือข่ายออมทรัพย์
9. เครือข่ายผ้า
10. เครือข่ายสื่อชุมชน
11. เครือข่ายผู้สูงอายุ เยาวชน คนพิการ

ปี พ.ศ. 2544 บูรณาการกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานภาคีพัฒนา

จากศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนและพัฒนาเครือข่ายตำบลวังดิน ปี พ.ศ. 2543 สู่การบูรณาการร่วมกันกับศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนตำบล (ศอช.ต.) พช. เป็นพี่เลี้ยงในปีพ.ศ.2544 มีกิจกรรมฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพของคณะกรรมการศูนย์ฯ ปรับปรุงคณะกรรมการศูนย์ฯ ชุดใหม่จากสองศูนย์ฯ รวมกันได้ กรรมการศอช.ต. จำนวน 16 คน ไดนายวุฒิชายู ท้าวเทพ เป็นประธานศูนย์ฯ โดยใช้สถานที่บ้านนายสมพร สีมั่ง ประธานสภา อบต. หมู่ที่ 3 เป็นสถานที่ทำการศูนย์ฯ

ปี พ.ศ. 2545-2546 เกิดเครือข่ายธนาคารชุมชนตำบลวังดิน

ตำบลวังดินได้รับการคัดเลือกจากพัฒนาชุมชนจังหวัดอุดรธานีให้เป็นตำบลนำร่องการบูรณาการกองทุนพัฒนาชุมชน โดยมอบหมายให้ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนตำบล (ศอช.ต.) เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการจัดเวทีพบปะแลกเปลี่ยนการเชื่อมโยงเครือข่าย รวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ ผลลัพธ์ที่ได้คือตำบลวังดินเป็นตำบลดีเด่นด้านบูรณาการกองทุนพัฒนาชุมชนของจังหวัด มีกิจกรรมเด่นด้านการจัดเวทีชุมชน การรวบรวมข้อมูลองค์กรการเงินทั้งตำบลและที่สำคัญคือได้รวบรวมกลุ่มการเงินก่อตั้งเป็นเครือข่ายธนาคารชุมชนตำบลได้สำเร็จโดยมีกลุ่มการเงินเข้าร่วมเริ่มต้นที่ 7 กลุ่มต่อมาได้เพิ่มเป็น 11 กลุ่ม

คณะกรรมการเครือข่ายธนาคารชุมชนตำบลวังดินชุดแรก จำนวน 15 คน มีนายสมพร สีมั่ง เป็นประธานเครือข่ายฯ นายลำยองค์ ปัญญาทา เป็นประธานที่ปรึกษา นายทวี สุขโภชน์ เป็นรองประธานคนที่ 1 นางอัญชลี แสนสี เป็นรองประธานคนที่ 2 นางสาววาสนา ทะเสมา เป็นกองเลขา นางอุรา ทองกา เป็นฝ่ายการเงิน นอกนั้นตัวแทนของสมาชิกกลุ่มต่างๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ มีสมาชิก 11 กลุ่ม

ความเป็นมาขององค์กรการเงินตำบลวังดิน

เครือข่ายธนาคารชุมชนตำบลวังดิน มีกิจกรรมเหมือนกับเครือข่ายการเงินอื่น ๆ เช่นการระดมทุนเป็นหลัก ทุนภายใน ทุนภายนอก ทุนที่เป็นเงินและทุนที่ไม่ใช่เงิน การให้สินเชื่อ การจัดสวัสดิการเป็นต้น เวลาเปลี่ยนสถานการณ์ไปตามกระแสของสังคม ตำบลวังดินเกิดจากการตื่นตัวเรื่อง การรวมกลุ่มสร้างองค์กรให้เข้มแข็งแข่งขันกันมีกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพต่างๆ ปรับปรุงกิจกรรมของตนเองจนเป็นกลุ่มที่เข้มแข็งพึ่งพาตนเองมากมายทั้งในระดับหมู่บ้านและระดับตำบลเครือข่ายธนาคารหมู่บ้านชุมชนตำบลวังดิน ก็มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคณะทำงานตามไปด้วยในปีพ.ศ. 2547 ได้คณะทำงานชุดที่ 2 ขึ้นโดยการนำของนาย วุฒิชายู ท้าวเทพเป็นประธานการประสานงานต่อจากนายสมพร สีมั่ง จึงเกิดการศึกษารเรียนรู้ระดับหมู่บ้าน ตำบล และต่างจังหวัด โดยการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานภาคีพัฒนา เช่น ศอช. ต. อบต. ชกส. พัฒนาชุมชน จัดอบรมและศึกษาดูงานที่จังหวัดพิจิตร จังหวัดเชียงราย จังหวัดจันทบุรี จังหวัดระยอง จากการศึกษาดูงานหลายพื้นที่ บวกกับกระแสการพึ่งพาตนเองกำลังมาแรง การปรับปรุงกลุ่มองค์กรครั้งใหญ่จึงเกิดขึ้นอีกในตำบลที่กลุ่มเก่าและเกิดกลุ่มองค์กรเครือข่ายใหม่เช่น การจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 6 กลุ่ม เครือข่ายเกษตรกรรมชาติ (หมู่หลุม)ธนาคารหมู่บ้าน โรงเรียนชุมชน โรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพตำบล สภาบ้น

ปี พ.ศ. 2548

ถึงคราวที่เครือข่ายธนาคารชุมชนวังดินต้องปิดตัวเองลงด้วยกระแสทุนจากภายนอกที่มีกำลังสูงกว่า มีเม็ดเงินมากกว่ามีพี่เลี้ยงที่ดีกว่าบวกกับนโยบายภาครัฐที่ต้องการให้เกิดหนึ่งตำบลหนึ่งสถาบันการเงิน จึงเกิดการถอนตัวของธนาคารสมาชิกส่วนหนึ่งกลับไปปรับปรุงกลุ่มของตัวเองในระดับหมู่บ้านให้เข้มแข็งขึ้น ส่วนหนึ่งก็ไปสมัครเป็นสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนตำบลที่มี ธกส. เป็นพี่เลี้ยงเครือข่ายธนาคารชุมชนตำบลวังดินจึงเหลือเป็นตำนาน

ปี พ.ศ. 2549 ก่อตั้งสถาบันการเงินชุมชนตำบลวังดิน

ผลจากที่ตำบลวังดินได้เป็นตำบลดีเด่นด้านการบูรณาการกองทุนและพัฒนาองค์กรเครือข่ายชุมชนดีเด่นจนได้รับรางวัลและใบประกาศเกียรติคุณจากผู้ว่าราชการจังหวัดในปี พ.ศ.2548 และในปีเดียวกันนั้นตำบลวังดินได้รับพระมหากรุณาโปรดเกล้าจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ให้นำผู้นำองค์กรชุมชนจำนวน 4 ท่านเข้าเฝ้าเบื้องโอรชานระดับเหรียญเชิดชูเกียรติผู้นำดีเด่น คือ (1) นายสมเดช ชิมจันทร์ กำนันตำบลวังดิน (2) นายสายงค์ ปัญญาทา นายก อบต. วังดิน (3) นายวุฒิชยาญ ท้าวเทพ ประธาน ศอช.ต. (4) นางสาวศิริวิมล แหยมเตอะ ประธานเครือข่ายเยาวชน จึงเป็นเหตุให้หน่วยงานภาคีพัฒนา เช่นพัฒนาชุมชน ธกส. เครือข่ายชุมชนองค์กรจังหวัด ศอช.ต. เกษตร เป็นต้น ได้เล็งเห็นว่าตำบลวังดินมีความพร้อมในหลายด้านมีศักยภาพพอที่จะน่านโยบายหนึ่งตำบลหนึ่งสถาบันการเงินของภาครัฐบาลที่ตำบลวังดินจึงเกิดเวทีระดมความคิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ขึ้นหลายเวทีจนชาวบ้านและกลุ่มองค์กรต่างๆ ได้มีแนวทางที่จะเดินร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ จึงได้ก่อตั้งสถาบันการเงินชุมชนตำบลวังดินขึ้นเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2549 ณ ที่ทำการ อบต. วังดิน หลังเก่า (โดย อบต. ยกให้) เลขที่ 145 หมู่ที่ 2 ตำบลวังดิน อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิติต์ มีสมาชิกแรกจัดตั้งแบ่งเป็นสองประเภท (1) ประเภทบุคคล (2) ประเภทกลุ่มองค์กร มีคณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 8 คน

สมาชิกเริ่มก่อตั้ง

ประเภทบุคคล 259 คน ปัจจุบัน 312 คน

ประเภทกลุ่ม 14 กลุ่ม ปัจจุบัน 14 กลุ่ม

ทุนหมุนเวียนเริ่มก่อตั้ง

180,400 – บาท ปัจจุบัน 1,765,063 - บาท

โครงสร้างและความสัมพันธ์ของกลุ่มต่างๆในชุมชน

